

Forfatter: Falster, Christian

Titel: Udrag fra LÆRDOMS LYSTGAARD ELLER ADSKILLIGE DISCURSER FØRSTE PART

Citation: Falster, Christian: "Lærdoms Lystgaard eller Adskillige Discursor", i Falster, Christian: *Lærdoms Lystgaard eller Adskillige Discursor*, udg. af JØRGEN OLRIK , 1919-20, s. 67. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-falster01-shoot-idm140591135235328/facsimile.pdf> (tilgået 14. juni 2021)

Anvendt udgave: Lærdoms Lystgaard eller Adskillige Discursor

Hjælp, hvis Naturhistorie begynder saalunde⁶⁾: *At Verden holdes for at være Gud er rimeligt, evig, som den er, uendelig, ufødt, og bestemt til aldrig at gaa under* etc. Han beraabte sig ogsaa paa Aristoteles⁷⁾ med hans fra *Bevægelsen* hentede Begrundelse, hvilken hin fastslog *ej at kunne være andet end evig*. Jeg paa min Side lagde ikke Skjul paa, hvor hæsligt det var at appellere fra den hellige Sandhed til Hedningenes uviste og ugudelige Drømmerier; jeg holdt ham først Plinius *Atheisme* for Øje, og slog dernæst nok saa belejligt Aristoteles⁷⁾ Begrundelse med *Morhofii* Ord og Bevisligheder, hos hvilken jeg nys havde læst om den til Granskning fremdragne Sag⁸⁾. Fremdeles, siden han havde begyndt at henskyde Sagen til Philosopherne, foreholdt jeg ham de mosaicerende Hedninge, der aldeles aabenlyst bekende *Tidens Begyndelse* saavel som *Ende*. Jeg foreholdt og paaviste ham (thi Comoedien spilles i Mandens Bibliothecque) de gamle *Indere* og *Grækere*, som hos *Strabonem* lære, *at Verden er tilbleven og endelig*⁹⁾, hvilke Ord ogsaa *Ægypterne* udtale efter *Laërtii* Udsagn i hans Fortale om Philosophernes Levned¹⁰⁾. Dernæst tilføjede jeg efter Hukommelsen *Juvenalis* besynderlige Vidnesbyrd¹¹⁾:

— — *Ved Verdens Skabelse
har ikkun Aandedræt dens Stifter givet Dyret,
men Mennesket med Aand tillige har udstyret* — —

samt *Favorini* Vidnesbyrd hos *Gellium*¹²⁾: — *Saa fjærnt som for hundrede Secler siden eller rettere ved Himlens og Verdens første Begyndelse; de Ord ikke*

at forglemme som findes hos *Ciceronem* og andre¹³⁾. Omsider, da jeg kendelig fornem, at Manden var forvirret af Blusel og optog mine Ord med halvt fortærnet Sind, gav jeg Talen en anden Vending, og gik saa siden velforvaret bort.

XV

HVILKET AF KØNNENE ER MEST FORDÆRVET?

I Nærheden af Randers her i Jylland boer en Kvinde af højedel Stamme, men end ædlere af Sind, hvem jeg forlængst i et Vers paa Modersmaalet offentlig har kaldt en Heltinde blandt Mænd og en Mand blandt Heltinder¹⁴⁾. Paa hendes Gaard plejer jeg en Gang om Aaret at ligge paa Landet, ifald man kan kalde det Levned landligt, da jeg aldrig hele Aaret rundt har mere at bestille og er mere optaget af de dejligste Tusculanske Efterforskninger¹⁵⁾. Thi det er under lærde Taler, baade verdslige og gudelige, at man hos hende spiser Middags- og Aftensmød, spadserer og sidder. Jeg taler her ikke om de utallige vellærde og højt angeneme Samtaler, som hun og jeg har haft med hinanden, og som skal omtales ved en anden Lejlighed. En rinder mig i Hu, ikke justement særlig vigtig, men, som mig tykkes, ingenlunde ufor nøjelig. Talen var tilfældig falden paa en fornem Jomfru, som beherskedes af en aldeles besynderlig